

»Knjigo Anite Moorjani Z roba smrti v pravi jaz bi moral prebrati vsak študent medicine. Zato da kot poznejši zdravnik človeka ne bi obravnaval kot biološki stroj. Da bi zmogetel v njem videti kaj več kot zgolj telo: na eni ravni izjemno pomemben čustveni svet, na drugem transcendenten – tisto nekaj več, kar lahko imenujemo duša, višja zavest, avtorica knjige ji reče neskončna bit ali del božje iskre!« Ivo Mohorič, zdravnik, psihoterapevt in holistični terapevt, govori o knjigi avtorice, ki je med umiranjem v terminalni fazi raka, ko so ji odpovedovali notranji organi, v komi doživela obsmrtno izkušnjo.

Tekst: **MIŠA ČERMAK**
Foto: **ŠIMEN ZUPANČIČ**

Anita Moorjani v knjigi opisuje svojo zgodbo: razgrinja otroštvo, zrelo dobo in čas umiranja zaradi raka; takrat so ji že odpovedovali notranji organi.

Njena zgodba se mi zdi v celoti pomembna. Kot Indijka je odraščala v Hongkongu, živila je v multikulturalnosti in se že kot otrok ni našla. Kristjani na njeni katoliški šoli so ji rekli, da ne bo prišla v nebesa, ker ne hodi k verouku – to ji je povzročalo stisko takrat in kasneje. Kasnejši tradicionalni dogovor za poroko je razdrila: izbrali so ji ženina, ona se je zaročila, toda dogovorjeni poroki se je uprla. Velika odločitev, da se je uprla tradiciji, kaže na veliko moč. Kasneje je srečala svojo ljubezen, bila srečna, a hud trenutek je spet doživela, ko je njena najboljša prijateljica zbolela za rakom. Anita je spremljala njeno pot trpljenja, enako tudi za rakom obolelega svaka, in to je aktiviralo v njej blazen strah pred boleznijo, pred rakom.

• **Strah je torej tisti ključni aktivator bolezni?**

Psihološko gledano zagotovo. V resnici so stvari zelo kompleksne in zapletene. Strah pred življenjem, otroški strah, da ni dovolj dobra, da je neustrezna, močan dejavnik je bil, da kot otrok ni čutila pripadnosti, torej varnosti – ta občutek je najpomembnejši. Ni presenetljivo, da je sčasoma zbolela za limfnim rakom, ki je ozdravljiv. Na splošno ni neozdravljive bolezni: če preživi samo en človek, pomeni, da je bolezen možno ozdraviti. No, na pregledu, ko je bil rak še zelo lokalno omejen, je zavrnila zdravljenje s kemoterapijo. S tem se ne strinjam, saj ne podpiram tega, da ljudje zavračajo onkološko zdravljenje. Odpravila se je v Indi-

Od raka in obsmrtne izkušnje DO ČUDEŽNE

OZDRA

Zdravnik Ivo Mohorič o knjigi Z roba smrti v pravi jaz

Zbolimo zaradi strahu – tudi strahu

jo, v ašrame, tam so jo zdravili z ajurvedo (ta raka ne priznava, meni, da gre za porušeno ravnotežje), meditirala je. Stanje se ji je precej izboljšalo, predelala je veliko strahu, se vrnila v Hongkong, kjer prevladuje zahodna medicina. Prijatelji so jo začeli strašiti, da to, da je zavrnila zdravljenje s kemoterapijo, pomeni neizbežno smrt. Čeprav so ji hoteli dobro, se je njen strah spet okreplil.

• **In poskušala je z različnimi zdravljenji, tudi s TKM, ki povsem nasprotuje ajurvedski medicini.**

To je težava, ja. TKM ne priporoča sladkega, a priporoča meso, ajurvedska pa ravno nasprotno, priporoča sladko, kuhano zelenjavo – kontradiktorni sta. Zapletlo se je in stanje se ji je začelo rapidno slabšati prav zaradi nove stiske. Psihološko gledano je popolnoma jasno, da so intenzivna čustva zmede in brezupa ponovno aktivirala razcvet bolezni. Rak se je razširil po vsem telesu, preden so jo odpeljali v bolnišnico, je bila na kisiku, invalidskem vozičku, ni mogla več skrbeti zase.